

Székely Nép

Előfizetési díj:

Egy hónapra	— — —	2.50 Pengő
Negyed évre	— — —	7.20 Pengő
1. évre	— — —	14.40 Pengő
Egész évre	— — —	28.80 Pengő

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

KIADÓTULAJDONOS:
JÓKAI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gróf Teleki Pál-tér 4. — Telefon: 59.
— Engedélyezve a Magyar
Királyi Miniszterelnökség
14.015—1941. M. E. III. száma alatt

Várjuk a miniszterelnököt

Kállay Miklós miniszterelnök, Bánffy Dániel báró földművelésügyi- és Varga József iparügyi miniszter, valamint Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár társaságában Erdélybe érkeznek. A miniszterelnök kíséretével együtt megtekintik az épülő Déda—szeretfalvi vasutvonalat, majd ellátogat Kolozsvárra.

A magas vendégek láthatják az álmódó merengésből a tavasz fuvallatára ébredő erdélyi hegyeket. Vad vihancolással száguldanak alá a patakok s mámorosan jóllakottan nyújtóznak végig ágyaikban és csacska meséket mesélnek hajdani nagyságról, gyászos közelmúltról, biztató jelenről és reményteljes jövőről. Ott egy gölya bámulja a vonatot, itt cinkék hada rebben, ott egy öreg kastély fürdeti patinás szépségét a vízárókban, itt a tavaszi napsugár cirogatja a lombokat ígérő rügyeket. Ez Erdély, ahol a történelmi levegő összeolvad békés egyszerűséggel, vagy zord komorsággal a természet csodákkal. És a nép? Egy pillanatra megáll, boldog arccal üdvözlöt int a vendégeknek, hogy a következő pillanatban ott folytassa nehéz munkáját, ahol elhagyta. A miniszterelnök a közelmúltban azt mondta, hogy most nem lehet tétovázni, időt vesztetni, mert a rohanás korában élünk. Az erdélyi ember megértette a szót, a nemzet jobb jövőjét építő parancsot s fáradhatatlan igyekezettel boldogan végzi látástól-vakulástig azt a munkát, amely mellé a sors állította. Ilyen tavasz, amikor az ember együtt surran az idővel, csak vig, boldog nyara lehet, amikor az ígért beteljesedik és meghozza a magagyümölcsét, — nekünk, a nemzetnek.

És a munkába induló, kéréskező, titáni harcokat vivő székely nép is várja a miniszterelnököt. Nem azért, mintha biztatásra volna szüksége, mert teljesen átérzi a történelmi idöket, tudja, hogy mit kell tennie, ha azt akarja, hogy a Kárpátmedencében a boldogság üssön tanyát. Nem kell neki ösztönzés sem, mert harcos ősök leszármazottja ez a nép, olyanoké, akik ha kellett a kardot forgatták, ha kellett az eke szarvát fogták, de megvetett lábakkal, soha sem lankadó akarattal, ezredéven át örködték a tulajdonképpeni Európa kapujánál. Nem kell tehát előké-

Mindössze nyolc percig tartózkodhatott francia területen az ötven partraszállt angol katona

Az éjszakai támadás résztvevői bekormozott arccal, gumicipőben kísérelték meg a drótakadályok átvágását — A partraszállást 800 méteres szakaszon hajtották végre — A németek elsüllyesztettek egy ellenséges gyorsnaszádot és kettőt megrongáltak

Több német hadosztály érkezezett Norvégiába a partvidék megerősítésére

A 39-ik csungkingi hadsereg parancsnoka és több ezer katonája átpártolt a japán barát kínai csapatokhoz — Orvlövészek brit katonai szállítmányok ellen intéztek támadást Irákban

Berlin, április 23. (NTI) A német véderő főparancsnokságának jelentése szerint a német csapatok több sikeres vállalkozást hajtottak végre a keleti arcvonal közepén és északi szakaszán. A német léghaderő erős kötelékei támadást intéztek a Szovjet egyik fegyverkezési üzeme ellen. A találatok

nagy tüzeket és robbanásokat okoztak. A német léghaderő eredményes támadást intézett Murmanszk kikötőberendezései ellen.

Észak-Afrikában mindkét részről felderítő tevékenység volt. Erős német zuhanóbombázó és vadászkothelék heves támadásokat

intézték Málta-sziget katonai berendezései és repülőterei ellen. A sziget felett kifejlődött légi harcokban a német vadászok kilenc brit gépet lelőttek. Éjszakai támadásaik során német harcigépek eredményes bombatámadásokat hajtottak végre egy dél-angliai robbanóanyag-gyár ellen.

A La Manche csatornán az április 22-re virradó éjjel több ellenséges gyorsnaszádot rongáltak meg a németek. A Boulognetől délre eső tengerrészen német aknavetítő hajók elsüllyesztettek egy ellenséges gyorsnaszádot, két másikat pedig súlyosan megrongáltak. A rövid ütközet folyamán a part egy távolodó helyén kisebb rohamcsapatokat tettek partra az angolok, amelyek azonnal tűzbe kerültek és véres veszteségekkel, egész fegyverzetüket hátrahagyva, visszavonultak. Amint később megállapították, a brit katonák gumitalpu cipőket viseltek és arcukat korommal kenték be, hogy a sötétben nehezebb legyen őket felismerni. A partraszállás mintegy 800 méteres szakaszon történt.

Róma, április 23. (Stefani) Az olasz haderő főparancsnokságának 691. jelentése szerint Kirenaikában rendes felderítő tevékenység folyt. Egy brit gép a légháritó ütegek találatától lángrollobbant és lezuhant. Tovább folyt Málta katonai berendezéseinek légibombázása. Német vadászgépek a sziget felett vívott légi harcokban kilenc repülőgépet lelőttek. Több más gép a földön pusztult el. Az elmúlt éjszaka brit gépek néhány

bombát dobtak le Ragusa és Comisio városára. Embereletben nem

esett kár, az anyagi veszteségek is jelentéktelenek.

A norvég partvidék megerősítése

Bern, ápr. 23. (Bud. Tud.) A Neue Zeitung jelentése szerint, Norvégiába több német hadosztály érkezett, amelyek a legújabb fegyverzetrel vannak ellátva. A

part mentén aknazár húzódik és láncszerűen elhelyezett víziaknakal biztosították a partot. A norvégiai repülőtereket és laktanyákat betonerődítmények védik.

Horvát csapatok keleten

Róma, ápr. 23. (MTI) Az olasz lapoknak a keleti harctérről szóló jelentései megemlékeznek arról, hogy

az olasz expedíciós hadsereg a horvát haderő is együttműködik. A horvát légio már tűzvonalban van.

szítés az eljövendő harcra, mert ha harcról van szó, a székelység egy akarattal menetel abba az irányba, amelyet megmutatnak neki.

És mégis... Minden székely boldog lenne, ha a miniszterelnök ellátogatna ide, megnézne bennünket házunkban, látná munkán-

kat, amint a székely lábán-karján feszülnek az inak, verejtékfürdőben ázik, de barázdált homloka alatt a szemek csillognak. Érti, hogy ő is a jövődö harcosa s boldogsága nem ismerne határt, ha bár egy kalapemeléssel üdvözlhetné a kormány elnökét és a kormány tagjait. A székely nép jól

tudja, hogy feléje a távolságon, a nagy elfoglaltságon és sok gondon át is a szeretet melege árad, érzi is mindegyre annak simogató fuvallatát, de mégis... keblében az ősök bátor lelkével, szemében nyílt, becsületes tekintetével, várja szeretettel párosult tisztelettel a magyar haza miniszterelnökét.

A finn nép háboruja

Petsamo körül a méteres hóban, amely fölött már az enyhület és a káprázatos napsugár jelezte a tavasz közeledtét, még dult a harc. 1940 tavasza volt, ötödik hónapja annak, hogy a Szovjetunió embertömege elindult, hogy elsöpri a balti államokat és Finnországot. A Szovjet tervei a velünk rokon maroknyi finn nép hősiességén megbuktak. A több hónapos harc azonban kimerítette a finneket, hiányzott a töltény a puskákból és az étel, a legénység csajkáiban egyre kevesebb lett. Az általános világpolitikai helyzet is a harc folytatása ellen szólt. Hitler megbízottjai útján már megkezdte a Moszkvával kötendő szerződés előmunkálatait. A finn ellenállás a Szovjet terveiben kellemetlen akadályt jelentett és a német-orsz szerződés megkötésének érdekében a német diplomácia békét hozott létre Finnország és a Szovjet között. A békeszerződésben elvett területekről a finn nép sohasem mondott le és amikor alkalom nyílt, újra megkezdte az ősidők óta tartó harcot az orosz elnyomás ellen.

Finnország ma újra harcban áll, de most van elegendő töltény a puskáiban és bő az étel a legénység csajkáiban. Az elszakított területek legnagyobb része már visszakerült az országhoz.

Az első és a mostani háború Finnország férfitelenségének csak hősi halottakba több mint két százalékát követelte áldozatul. Az ország közel ezer légítámadást állott ki és ugyancsak mindenütt nők dolgoznak otthon a férfiak helyén, a mezőn és a gyárban egyaránt. Finnország lakosságának tizenhat százaléka öltözött egyenruhába, de az egész nép katoná, ha a tűzvonalak mögött vívja is harcát a mindennapi létért. Az iskolásgyermekek munkája szerzi meg az apa munkája helyett a betevő falatot. Május elsején valamennyi iskolát bezárják és minden 14—18 éves gyermek, fiú-lány egyaránt mezei és erdei munkára vonul be.

A harctereken pusztul az emberanyag és a finn népnek meg kellett érteni: ha élni akar, meg akarja őrizni szabadságát, nyelvét, őseinek hagyományait, akkor minél több egészséges utódra van szüksége. Finnország születési számadatai még sohasem voltak olyan magasak, mint most és sohasem jelentkezett annyi házassulandó, mint napjainkban.

Az elmúlt ősszel és télen már feltűnően meggyengültek a szovjet légítámadások s a polgári halottak száma egész Finnországban nem haladja meg a százat.

Ott északon a természet is mostohább. A földeket csak júniusban lehet felszántani, szeptemberben kerül sor az aratásra s a hirtelen beálló tél sokszor faggal öli meg a gabonát. A finn tél pedig hatalmas hóviharakat és 30—35 fokos hideget hoz.

Az élelmiszerekért Finnországban sort kell állni, de mindenki tudja, hogy ha kevés is az étel, ki kell tartani, mert a jövő Finnországaról van szó.

Csodálatos teljesítményeket ér el a lotta szervezet. A finn nő többet és jobban dolgozik a nemzetmentő

A miniszterelnök megtekinti a Szeretfalva-dédai vasutvonal építését

Budapest, ápr. 23. (MTI) Kállay miniszterelnök pénteken este Varga József kereskedelem és iparügyi miniszter, Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter, Antal István dr. tárcanélküli miniszter és Zsindely Ferenc államtitkár társaságában megtekinti a Szeretfalva—Déda között épülő

rendes nyomtávu vasutvonal építési munkálatait.

Budapest, ápr. 23. (MTI) Kállay miniszterelnök szombat délután Kolozsvárra érkezik. A miniszterelnök este megjelenik a Nemzeti Színházban a Bizánc előadásán és másnap, vasárnap délelőtt fogadja a küldöttséget. Vasárnap délelőtt egytálas ebéd lesz a Mátyás Király Diákházban. Ezután a miniszterelnök visszautazik Budapestre.

A miniszterelnök fogadására Németországból hazatér az ott tanulmányutató tevé Teleki Béla gróf, az Erdélyi Párt országos elnöke.

A múlt világháborús hadikölcsön rendezéséről és a közélet tisztaságának megőrzéséről szóló törvényjavaslat a Ház előtt

Egyaránt büntetik a megvesztegetőt és a megvesztegetett

Budapest, ápr. 23. A képviselőház csütörtökön délelőtt ismét összeült. Tasnády Nagy András elnök bejelentette a miniszterelnök átiratát, amely szerint a Kormányzó Ur vitéz Lukács Bélát és Antal István dr.-t tárcanélküli miniszterekké nevezte ki. A képviselők meleg ünneplésben részesítették a megjelent vitéz Lukács Bélát. Az elnök ezután bejelentette, hogy Sütő Gyula lemondott mandátumáról.

Ezután Radocsay László igazságügyminiszter beterjesztette a közélet tisztaságát biztosító egyes büntető

rendelkezőkről szóló törvényjavaslatot, amelyre a Ház kimondotta a sürgősséget. Tasnády Nagy András elnök napirendi indítványt tett, amit a képviselőház elfogadott. Eszerint a Ház legközelebbi ülését kedden délelőtt 10 órakor tartja. A keddi ülésen az 1914—18-as hadikölcsön rendezéséről és a közélet tisztaságát biztosító egyes büntető rendelkezésekről szóló törvényjavaslatokat tárgyalják. A napirendi indítvány megtételére az elnök bekapcsolta az elnöki emelvényen ujjonnan elhelyezett hangerősítő berendezését. A képviselőház csütörtöki ülése kevés-

sel félegy óra után ért véget.

Budapest, április 23. A közélet tisztaságát biztosító egyes büntető rendelkezésekről szóló törvényjavaslat több büntetőjogi intézkedést tartalmaz a közhivatalok megvesztegetésének elkerülésére. Mind a megvesztegetettre, mind a pedig a megvesztegetőre szigorú büntetéseket szabnak. A titkos ajándék elfogadójára és az ajándékozóra egyaránt súlyos büntetés vár. A törvényjavaslat még a választások tisztaságának megőrzésére is több büntető rendelkezést tartalmaz.

A Délafrikai Unió megszakította

a diplomáciai viszonyt Vichyvel?

Amszterdam, ápr. 23. (NTI) Preteriori jelentés szerint a Délafrikai Unió megszakította összeköttetését Vichyvel.

Vichy, ápr. 23. (NTI) Francia hivatalos helyen megcáfolják a brit hírszolgálatnak azt a jelentését, amely szerint a Délafrikai Unió megszakította diplomáciai kapcsolatait Vichyvel.

Forrongás Irákban

Ankara, ápr. 23. (NTI) Irákban újra feltűntek az orvlövészek, akik több brit katonai szállítmányt megtámadtak és kiraboltak.

A Szovjet Anglia gyengeségét kihasználva, gyorsan bolsevizálja Irakot. A helyzet különösen Moszulnál látszik veszélyesnek.

150 kilométerre Mandaly városától

Tokió, ápr. 23. (OFI) A Fülöp-szigeteken lévő egyik japán légítámaszpontból érkező jelentés szerint, azok a japán szárazföldi csapatok, amelyek elfoglalták Panay szigetnek partvidékét, tovább nyomulnak előre a tengerpart mentén és fontos állásokat foglalnak el.

Japán felderítő gépek megállapították, hogy az amerikai csapatok majdnem teljesen elpusztították Cebu, a város kiürítése előtt. Bangkok, ápr. 23. (NTI) A delhi

rádió csütörtökön jelentette, hogy Burmában a japán csapatok már Lolkav városa előtt állanak, a középső arcvonalszakaszon pedig a japánok elérték egy pontot, amely csak 150 kilométernyire fekszik Mandalay városától.

Nanking, ápr. 23. (NTI) Susiangcheng tábornok a 39. csungkingi hadsereg főparancsnoka több ezer főnyi katonájával a japánbarát kínai nemzeti csapatokhoz csatlakozott.

A Times figyelmeztetése Churchill-hez

Stockholm, április 23. (NTI) A londoni Times katonai tudósítója az angol önellátásról ír és figyelmezteti Churchillt, a „katonai műkedvelőt”, hogy az alsóház legközelebbi ülésén Anglia jövőjét illetően nehogy újból illúziókban ringassa magát.

— El kell ismerni — írja a továbbiakban —, hogy Németország mindig a legmegfelelőbbben rendelkezett be és minden háborus telet arra használt, hogy hadigépezetét kiépítse. A bolsevisták az elmúlt télen nem voltak képesek az arcvonalakat annyira megváltoz-

közös célért, mint nem egy más alkalamban a férfiak.

Keleten szikár férfiarok kémle-

lik a távot, a jövőt. És a tavasz el is jön, nem várják hiába és a harc mögött, a vér és gránátos mögött a halál közeledik a győzelem.

tatni, hogy ezek a változások közönséges térképen szemléltethetők lennének. Elvitathatatlan, hogy a keleti arcvonalon a helyzet számunkra nem jó. A német katonai minősége és a vezérkar stratégiai képességei jóval felette állanak a szovjetének. Lehetetlen titkolni bizonyos félelmeket, ha az ember a félelmetes német hadigépezetet közelebbről tanulmányozza.

Törvényjavaslat a dollár elértéktelenedésének megakadályozására

Washington, ápr. 23. (Bud. Tud.) Roosevelt elnök törvényjavaslatot dolgozott ki a pénz elértéktelenedésének megakadályozására. A végleges törvénytervezetet a hét végén készítik el és hétfőn üzenet formájában a kongresszus elé terjesztik.

A gottschei németek hazatérése

Belgrád, ápr. 23. (NTI) A gottschei németek visszatérése az anyaországba, amit a jugoszláv állam szétbomlása után készítettek elő, befejezéshez közeledik. Kerek 17 ezer német hagyja el eddigi hazáját, ahol mint népcsoport több mint 600 éven át megőrizte nemességét.

— Zsebkésével követett el öngyilkosságot. Babos István csikdánfalvi 55 éves földmives hosszabb idő óta buskomoragban szenvedett. A napokban kiment a falu határába és ott zsebkésével átvágta ereit. Amire rátaláltak, halott volt.

„Azt a népet, amelyben erős lélek van, semmiféle nemzet le nem győzheti! (Széchenyi.)

A Kormányzó Ur a háromszéki főispánon keresztül üdvözlését és szeretetét tolmácsolta a székely népnek

Kászonyi Richárd dr. főispán és Szentkereszty Béla báró is beszédet mondott az Erdélyi Párt kézdivásárhelyi gyűlésén

A főispán: Tudom, ez a nép lelkileg úgy megerősödött, hogy a pokol kapui sem vehetnek erőt rajta

Kézdivásárhely, ápr. 23. Az Erdélyi Párt kézdivásárhelyi városi és járási tagozata csütörtökön délelőtt a Vigadó nagytermében gyűlést tartott, amelyen Kászonyi Richárd dr. főispán és Szentkereszty Béla báró országgyűlési képviselő, a párt megyei tagozatának elnöke is résztvett. A gyűlésen a szervezés munkálatait és az időszerű teendőket beszélték meg.

Tóth Balázs képviselő a járási tagozat elnöke nyitotta meg a gyűlést. Szeretettel köszöntötte Kászonyi Richárd dr. főispánt, aki először jelent meg Kézdivásárhely és vidéke székely lakossága körében. Ez a terem, — mondotta — negyven esztendő alatt sokat látott. Egybegyűltek itt magyar képviselők és vezető férfiak, de román képviselők és miniszterek is tanácskoztak benne. A magyar vezető férfiakat mindig a nemzet szempontjából fontos kérdések hozták itt össze. Most is azért gyűltünk egybe, hogy nemzeti létkérdéseket beszéljünk meg.

A kormányzói üzenet

Kászonyi Richárd dr. főispán köszönetet mondott azért a szeretetért és bizalomért, amellyel első megjelene alkalmával elhalmozták.

Ezelőtt két héttel — mondotta — megjelentem Kormányzó Urunk előtt (lelkes éljenzés) és megblóztott, hogy hozzam el üdvözlését, szeretetét székelyeinek. Boldog vagyok, hogy most ezt a legfelsőbb üzenetet tolmácsolhatom.

A főispán azután köszöntötte az Erdélyi Párt vezetőit is és mindazokat, akik odaállottak, ahol ma minden magyarnak helye van.

Ezt a párt — ugymond — nemcsak politikai, hanem szociális és gazdasági szervezet is és mint ilyen, arra törekszik, hogy tagjainak szociális és gazdasági bajaiban eljárjon.

Nagyon nehéz időket élünk. Amikor honvédeink életüket áldozták a Hazáért, akkor nekünk is itt kötelességeink vannak. Örökönk kell afelett, hogy a háború belsőleg ne gyengüljünk le, hanem erősen, egyenrangú, megbecsült félként vehessünk részt a tárgyaló asztalnál.

A főispán azután a szomszédsági, — ugynevezett tizes — szervezet bevezetéséről beszélt. Először is szólt azokról, akik

a nép félrevezetésével romlásba akarják sodorni az országot, mint ahogy azt 1918-ban tették.

A szomszédsági rendszerben egységes magyar láncnak kell kialakulnia, amelynek minden tagja érdeklődik a másik baja iránt és segíteni igyekszik rajta. Azután a békétlenkedőről szólt. Aki zugolódik és nincsenek megelégedve az itthoni állapottal — mondotta — azokat a partókra kell küldeni. Mert nekünk nincs okunk zugolódásra, amíg itt

hon fűtött szobában lakunk és amíg egy darab kenyér jut. A bolsevizmusról szólva kijelentette a főispán:

— Ha kérek még Istentől valamit, azt kérem, mentse meg nemzetünket ezektől és őrizze meg népünkben az Istenbe vetett hitet. Ismerve ennek a népnek sok-sok szenvedését, amelyet az idegen megszállás alatt elszenvedett, tudom lelkileg úgy megerősödött, hogy a pokol kapui sem vehetnek erőt rajta. Arra kérlek —

fejezte be szavait — legyetek apostolai azoknak az eszméknek, amelyeket Kormányzó Urunk és a magyar kormány tagjai hirdetnek. Ha hazamentek, világossítsátok fel székely testvéreiteket, hogy a magyar kormány szeme rajtatok van, ismeri bajaitokat és segít kezeit mindenkor felétek nyújtja.

A főispán beszédét lelkes éljenzéssel és szünni nem akaró tapssal fogadta a hallgatóság.

T Ū K Ő R

1 A főváros elhatározta, hogy az Angol-parkot átkeveszteli Nemzeti Parkká, vagy Nemzeti Kertté. Meg kell állapítani, hogy a magyar társadalom ennek csak örülni tud. És még valamit: éppen idejében történik ez a keresztelő. Valahogyan mégiscsak furcsa, hogy amikor Magyarország hadiállapotban van Angliával és amikor a magyar ifjak bátran irulnak a harctérre, hogy Anglia szövetségese és Európa ellensége ellen fegyvert emeljenek, ugyanakkor Pesten van Angol-park, London-kávéház, Newyork-szálloda és más, ehhez hasonló nevű intézmény.

A harctereken ma magyar vér folyik egy új, jobb európai rend megvalósítása érdekében, ugyanakkor pedig itthon idegen nevekkel és címekkel hódolunk rég letűnt időknek. Egyszer mindenkorra véget kell vetni ezeknek a multbeli emlékeknek, amikor szolgai alázatossággal ilyen külsőségekkel hódoltunk egy fölünk teljesen távolálló idegen világnak.

Remélhetőleg Kállay miniszterelnök ezen a téren is rendet teremt.

2 A világháború tanulságai, de még inkább a gépesítés hatalmasra való haladása folytán ma teljesen új fegyverekkel és harcászati módokkal vivjük Európa sorsdöntő háborúját. Egyedül a légi fegyvernem tökéletesedését tekintve, meg kell állapítanunk, hogy a világháború legierősebb hasonlítani sem lehet a maihoz. De hasonló a helyzet a páncélos erők terén is. A világháború kezdetleges harcokcsinái és páncélos támadásai óta a páncélos harc is rendkívüli fejlődésen ment keresztül. A páncélos alakulatok a korszerű háború egyik döntő fegyvernemévé váltak. Ezek a roppant változások a gyalogság fegyverrel és alkalmazását sem hagyták érintetlenül. A gépkocsi alakulatok egyre nagyobb tömegű alkalmazása és a gyalogság tilzerejének korszerű önműködő fegyverekkel való rendkívüli megerősödése, gyökeresen új elvek követését kívánták meg a hadseregtől. A fentiek következményeként a mai hadsereg kiképzése ugyszólván merőben eltér a régi kiképző módszerektől. A korszerű fegyverek használatának és a velük szembeni védekezésnek megismerése olyan széleskörű szaktudást kíván,

hogy ennek következményei egyrészt a kiképzés időtartamában, másrészt pedig minőségileg követelnek messzemelő újításokat. A tényleges tisztakar nevelésében ezeket a szempontokat a fejlődés ütemével egyidőben keresztül lehet vinni. A tartalékos tisztakar kiképzésében a trianoni katonai korlátozások miatt visszamaradtunk, de a korlátozások megszűnése óta Magyarország gyors ütemben igyekezett pótolni a hiányokat. A tartalékos tisztképzés alapjait szolgáló karpaszományos szolgálatot két esztendőben állapították meg. Korszerű honvédelmi törvényünk nemcsak arra helyezt súlyt, hogy mélyreható alaposan képezze ki a tartalékosokat, hanem a legnagyobb egyöntetűséget viszi bele a tartalékos tisztképzésbe. Az egész magyar közvéleményt őszinte örömmel töltötte el az az ország-szerető megnyilvánult lelkesedés, amellyel a most érettségiző ifjúság még tanulmányai befejezése előtt tömegesen jelentkezett a katonai szolgálatra. De tudatában kell lennie ennek a lelkes magyar ifjúságnak, hogy az alapos és széleskörű katonai szaktudás első és nélkülözhetetlen feltétele a magyar honvéd számára.

3 Mintha most is hallanók a régi székely regösök vidám dalát: „Porka havak hulladoznak: de hó reme róma. Nyulak, rókák jácadoznak: de hó reme róma.” A régi székely regösöket most tanítónőképzősök és kisdíjak váltják fel. A székelyudvarhelyi tanítónőképző és a kollégium kisdíkjai indulnak el székelyföldi körutakra, hogy körülhordozzák ezen a földön a régi dalt és mókát, hogy utjuk nyomán népdalok, balladák, ősi táncok keljenek új életre.

Mindezen túl még van egy óriási jelentősége ennek a körutnak. A valaha szoros egységben élő, de az idők folyamán élesen elhatárolt székely városok megkeresik egymást. Ma olyan éles határral húzódik a székely vármegyék és városok közé, ami már megdöbbentő s akárhányszor inkább az ellenségeskedésnek, mint a testvériségnek jeleit láthatjuk. Ennek az éles határ vonalnak el kell tűnnie, mert zavarólag hat ez egység felé tartó székely életnyilvánulásban. Mindegy, hogy ki kezdi el a közeledést. Ha a kis székely diákok teszik ezt, annál felemelőbb, mert az úde gyermekszemekben a jövőre csillog.

Tóth Balázs elnök megköszönte a főispán beszédét, majd Török Andor dr. képviselő ismertette azokat az okokat, amelyek szükségessé tették az Erdélyi Pártnak a kormánypárt-hoz történő csatlakozását. Azután az elnök Polonkay Tivadar képviselőt mutatta be, aki Szabolcs megyéből került a Székelyföldre de igaz magyar akarattal és együttérzéssel dolgozik a székelység érdekeiért. Beszédében többek között rámutatott arra, hogy amint a 22 esztendő alatt minden becsületes székelynek a Magyar Pártban volt a helye, most ugyanugy az Erdélyi Pártba kell tömörülnie. 1918-ban, — mondotta — nem a harctéren veszítettük el a háborút, mert katonáink mindenütt idegen földön állottak, hanem a belső arcvonalon, mert néhány hitvány újságíró (Zsidók voltak! — kiáltotta a terem hallgatósága) Budapesten csóvát dobott a közvéleménybe. Most, amikor a döntő időkben minden nemzet meg fog mérteni, hiszem, hogy nem fogunk könnyűnek találni.

Szentkereszty báró beszéde

Végül Szentkereszty Béla báró a háromszéki tagozat elnöke, emelkedett szólásra.

— Amikor ebben a teremben utoljára összejöttünk — mondotta —, lelkileg betegek voltunk. De végzetesen komoly nem volt ez a betegség, mert mindig kéznél volt az orvos: a székely önértet és nemzeti érzés. A régi sebeket nem hagyjuk egészen behegedni, mert ezekből lehet megbecsülni a küzdelmes multat. De azok a bilincsek, amelyek 22 esztendőn át összekapcsoltak bennünket, most meglazultak. Az egyéni törekvések léptek előtérbe és megindult az egymás elleni hajsz. Sehol annyi feljelentés nem volt, mint a Székelyföldön. Ennek meg kell már szünnie, mert más cél nem lehet, mint a Haza szolgálata.

Tóth Balázs elnök javaslatára a járási tagozat társelnökévé Varga Béla dr.-t, titkárrá pedig Mágori Jenő dr.-t választották.

A lelkes hangulatu gyűlést a Himnusszal fejezték be.

Közyűlést tart a kolozsvári Székely Társaság

Kolozsvár, ápr. 23. A kolozsvári Székely Társaság április 26-án délelőtt 11 órakor tartja Deák Ferenc elnökletével évi rendes közgyűlését a „Gondoskodó Társaság” Kossuth Lajos-utcai helyiségében. A közgyűlésen a vezetőség részletesen beszámol mult évi működéséről. Ismerteti azt a nagyszabású munkát, amelyet a társaság a székely iparostanoncok elhelyezése és nevelése érdekében kifejtett. A vezetőség egyben munkatervet ad a jövőre. A Székely Társaság az elmúlt télen az előadások egész sorát rendezte, hogy a székely iparostanulók ismeretét fejlessze és nevelését helyes irányba terelje. Ezt a munkatervet a társaság a jövőben kiszélesített keretben akarja tovább folytatni. A közgyűlésen sor kerül a vezetőség kiegészítésére is. Igen fontos pontja a közgyűlésnek a tagdíjak megállapítása. A társaságnak minden jövedelmi forrása a tagdíjakból tevődik össze és éppen ezért a jövő szempontjából nem lényegtelen, hogy a tagok mennyivel járulnak hozzá a társaság célkitűzéseinek megvalósításához.

Hírek

Pesti kirakat

Hej, hol vannak a régi szép idők, amikor a derék pesti háziasszonyok minden brids-, zsúr- és egyéb elfoglaltságuk mellett is ráérték két-szobás összkomfortos lakásuk icipici erkélyén muskátlit ültetni, ápolni, öntözni, hogy vendéggárás idején büszkén dagadó kebelükkel bemutassák kertész tudományukat az irigykedő barátnőiknek.

Ilyenkor tavasszal az erkélyek ki-zöldültek, hogy nemsokára a legkülönbözőbb színárnyalatokban pompázzanak. Volt valami romantikus ezekben a muskátlis erkélyekben, valami szivderítő, békés hangulatu-lira. Divatos is volt a muskátlis erkély, a leanderes dézsák és a pirinyó narancs-, vagy citrombokor.

Márpedig ha valamire ráfogják, hogy divatos, akkor az bizonyos, hogy keresztül verekszi magát és hódít.

Valahogyan így volt az a muskátlis és leanderes erkélyekkel is.

Amióta azonban Kállay miniszterelnök kiadta az ukázt, hogy a nyilvános tereken, parkokban virág helyett főzelék-palátnákat ültessenek, néhány háziasszony rájött arra, hogy muskátli helyett sokkal hasznosabb dolgot is lehet ültetni, pld. petrezselymet, hagymát, retek, vagy paprikát.

Igy tűnök el a budai és pesti modern bérpaloták miniatűr erkélyeiről a muskátlis cserepek és leanderes dézsák és helyüket konyhakertészeti növények foglalják el. Ládaik jelennek meg az erkélyeken, kimustrált fazékok és egyéb alkalmatosságok és a háziasszonyok minden nap büszkén s várakozásteljesen kémlelik a fekete földet, vajjon mikor kél ki a hagyma, paprika, retek, vagy petrezselyem. Ugy óvják, úgy vigyáznak ezekre a kis kibújt növényekre, mintha legalább is a család élete, jóléte, boldogsága függne tőlük.

A háziasszonyok divatos regények helyett konyhakertészeti szakkönyveket bujnak és buzgón kerti-szede-nek, egy-egy zöld palánta megjele-nése pedig üdvözlőüdvözlést vált ki az egész családból.

Ki hitte volna ezt még egy esztendővel ezelőtt? Ki gondolt volna arra, hogy az elfoglalt pesti háziasszonyok a fodrász és varrónő között időt tudnak szakítani maguknak arra, hogy ellenőrizzék a retek, hagyma, paprika palánta növekedését?

SCYLLA

— **Evangélikus istentisztelet Baróton és Nagyajtán.** A székelyföldi evangélikus egyház közli híveivel, hogy vasárnap, április 26-án d. e. 10 órakor Baróton az állami iskolában, d. u. 5 órakor pedig Nagyajtán a ref. templomban lesz istentisztelet.

— **A sepsiszentgyörgyi méhészeti tanfolyam elhalasztása.** Zoltánffy Kornél dr. méhészeti felügyelő hirdetett előadásait, másirányú elfoglaltsága miatt, a jelzett időben nem tarthatja meg Sepsiszentgyörgyön. A méhészeti tanfolyam a polgári fiúiskola épületében május 11-én kezdődik.

— **Benzinkut épül Szászrégen főterén.** Szászrégen főterének egyik sarkában a gróf Teleki Pál-utca kezdeténél benzinkut épül. A „Fantó” ásványolaj részvénytársaság budapesti képviselőjének épül a kut, amelynek területét a város vezetősége évi nyolcszázötven pengő bérösszegért engedte át a társaságnak. A kut napok múlva elkészül.

— **Egy község, amelynek minden magyar lakója belépett az Erdélyi Pártba.** Nagy lelkesedéssel alakították meg Csucs községi magyar lakói az Erdélyi Párt községi tagozatát. Az alakuló gyűlésen a pártközpontot Orbay Ferenc titkár képviselte. Az alakuló gyűlés egyhangúlag kimondta, hogy Csucs minden nagykorú magyar férfi és nő lakosa az Erdélyi Párt tagja. Ezután a tagozat vezetőségét választották meg.

— **Korábban tartják meg a tisztí vitézek eskütételét Csíkszeredán.** Csík vármegye vitézi székének értesítése szerint Csík vármegye első tisztí vitézeinek eskütétele nem május 2-án lesz, amint azt korábban közölték, hanem április 29-én. Az ünnepélyes eskütétel délelőtt 10 órakor kezdődik Csíkszeredán a vármegyeháza dísztermében a Vitézi Szék tagjai előtt.

— **Tiltott határátlépés miatt.** Özv. Péter Györgynét szül. Anku Annát és Dénes Jánosnét szül. Sorbán Ilonát a sepsiszentgyörgyi törvényszék tiltott határátlépésért büntőnek mondta ki. Özv. Péter Györgynét 100 pengő, Dénes Jánosnét pedig 20 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Füstelen nap Orbaiteleken.** Az orbaiteleki levénte-egyesület füstelen napot tartott a községben. A levénte 3000 darab cigarettát gyűjtöttek a harcoló honvédek számára. A gyűjtést végző levénteeknek és a lelkes adakozóknak köszönetet mond a levénte-egyesület vezetősége.

— **Nincs zsír Szászrégenben.** Tudósítónk jelenti: Szászrégen lakosságának nagyrésze zsír nélkül van. A hónap elején kibocsátott zsír-utalványokat a szászrégeni mézárások nem tudják beváltani, mert a hentesüzletekben sincs zsír.

FERENC JÓZSEF KESERŐVÍZ

— **A cselédkönyvek kicserélése.** A csíkszeredai rendőrség megkezdte a cselédkönyvek kicserélését. A román cselédkönyvek érvényüket veszítették, azokat sürgősen magyar cselédkönyvre kell átcsereélni. A cselédkönyvek beszerzése nemcsak a alkalmazottaknak de a munkaadóknak is érdeke, mint-hogy könyv nélkül nem szabad cselédet tartani. Az egészségügyi szervezet ugyancsak megköveteli, hogy a munkaadók a cselédet könyv bemutatására kötelezzék. Cselédkönyvet ugyanis csak annak adnak ki, akit megvizsgálnak és megállapítják, hogy semmiféle betegségben nem szenved. Különösen fontos az orvosi vizsgálat azoknak a szempontjából, akiknél kiskorú gyermekek vannak.

— **Gyermekektartásdíj a zsidótörvény miatt.** Egy fővárosi háztulajdonos ellen felnőtt fia havi 300 pengő gyermeke-tartásdíj fizetése iránt pert indított. Keresetében előadta, hogy ő munka- és keresetképtelen, illetve mint a második zsidótörvény hatálya alá tartozó egyén e törvény rendelkezése folytán elhelyezkedni nem tud, míg apjának két fővárosi bérháza van, amelyeknek jövedelméből köteles őt eltartani. Elmondta azt is, hogy gimnáziumi érettségit tett, de az egyetemre nem vették fel. Ezért ipart tanult, üzletet nyitott, de tönkrement. Közben megházasodott, gyermeke született és az árvaszéknél kötelezte magát, hogy kiskorú gyermeke eltartásához havi 40 pengővel hozzájárul. Ennek a kötelezettségének azonban nem tud eleget tenni és saját magáról sem tud gondoskodni, mert sem vagyona, sem állása, sem jövedelme nincs. A törvényszék előtt megtartott tárgyaláson a háztulajdonos apa kijelentette, hogy bár fia keresete elutasítandó lenne, nem zárkozik el attól, hogy a törvényszék állapítsa meg fiának és családjának, illetve unokájának eltartására mennyit fizessen. Az unokatartás

kérdésében a törvényszék érdemi döntést nem hozott azzal az indoklással, hogy az unoka perbenállása nélkül nem határozhat. A háztulajdonos korábban havi 100 pengővel támogatta fiát, az összeget később — amikor fia feleségétől elvált 85 pengőre csökkentette. A bíróság megállapította, hogy az apa jövedelme a két ház után havi 800 pengőt tesz ki, amiből még egy másik fiát is el kell tartania. Ezek után a törvényszék meghozta ítéletét, amelyben a háztulajdonost a fia részére havi 100 pengő megfizetésére kötelezte.

— **Nem lehet meghosszabbítani az új zárórát.** Amint már megírtuk, a legújabb rendelet értelmében mindenféle nyilvános helyiség október 1-ig éjjel 1 óráig, október 1-től pedig éjjeli 12 óráig lehet nyitva. Ez a rendelet, amint közöltük, minden mulatságra, egyrészt pedig a magánlakásokra is vonatkozik. Mégis számosan vannak, akik a záróra meghosszabbítására kérnek engedélyt. Hivatalos helyen közölték, hogy a rendeletet a legszigorúbban be kell mindenkinek tartani, zárórameghosszabbítást a hatóságok szigorú utasításra senkinek sem adhatnak.

— **Megrágalmazta a jegyzőt.** A sepsiszentgyörgyi törvényszék Szörcey Péter szörcei lakost hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt büntőnek mondta ki és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Szörcey a község háza irodájában Mátyás József jegyző előtt, aki akkor a község bírója volt, többek jelenlétében azt hangoztatta, hogy a jegyzőnek az ő adójára vonatkozó jelentése hamis és a jegyző hazudik. Az ítélet nem jogerős.

— **Gondtalanságból okozott súlyos testisértes.** Bajkó Kálmán kézdivásárhelyi lakos, a Magyar Fa Fűrészüzem KFT. kézdivásárhelyi üzemvezetője a fűrészgépet nem látta el a kötelező védőburkolattal és ennek következtében Barti Antal munkás kezét a fűrészgép elkapta. A gép Barti jobb kezének négy ujját levágta. A sepsiszentgyörgyi törvényszék Bajkó Kálmánt büntőnek mondta ki és 3000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Bajkó Kálmán enyhítésért fellebbezett.

— **A cipész helyett aláírta a lábbeli-jegyet.** Imreh Erzsébet sósezei lakos a községi közellátási hivatalnál volt segéderőként alkalmazva. Három darab jegyet állított itt ki cipő fejelésre, illetőleg talpalásra Dobos Andrásnak és Imreh Ferencnek. A jegyek azon a részen, ahol a cipésznek kell aláírni, Imreh Erzsébet aláírta Deák István cipész nevét. A sepsiszentgyörgyi törvényszék Imreh Erzsébetet 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Enyhe büntetést kapott a féltékeny férj.** Varjas Károly marosvécsi gazdálkodó féltékenységből biciklijával tudószturta Vajda József ottani gazdálkodót, aki az elszenvedett sérülés következtében husz napig feküdt. A marosvásárhelyi törvényszék a most tartott tárgyaláson egy óra ítélt a biciklázó gazdát és az ítéletet három esztendőre felfüggesztette. A bíróság enyhítő körülményként tudta be a jogos felindulás állapotát, amelyben Varjas Károly tettét elkövette.

— **Pincében lévő vízbe fulladt.** Özv. Gergely Mátyásné 82 éves csíkszentimrei asszony lement a házában lévő pincéjébe, ahol víz gyűlt össze. Az idős asszony beleszédült a vízbe és mire rá-találtak, halott volt.

— **Női alkalmazottak kiképzésével oldja meg a textilkereskedelem a kiszolgálói utánpótlás kérdését.** A háborus idők velejárója, hogy a férfi munkaerő pótlására mind fokozottabban vonják be a nőket. Napról-napra láthatjuk már a női villamoskalauzokat, levélkézbesítőket, stb. Az alkalmazotti utánpótlás kérdésével kapcsolatban a textilkereskedelem körében is mozgalmak indult, hogy rendezzenek tanfolyamokat olyan jelentkező nők számára, akik hajlandók a textilszakmában mint kiszolgálók alkalmazást vállalni. A szakmai érdekeltségek komolyan foglalkoznak a terv megvalósításával.

— **Össze kész lesz a csíkszeredai szálloda.** A csíkszeredai szálloda építése teljes ütembe folyik. A föld- és alapozási munkálatok rövid időn belül befejeződnek. Remény van arra, hogy ősszel megnyílik. A belső felszerelések egyrésze már meg is érkezett Csíkszeredába.

— **Felhívás a volt brassói turistákhoz.** Ezután kéri a volt Brassói Turista Egylet Sepsiszentgyörgyön és vidékén élő tagjait, hogy barátságos összejövetelre vasárnap este (április 26-án) 7 órakor a „Székely”-vendéglőben megjelenni szíveskedjenek. Az összejövetelen résztvesz Székely Géza volt egyleti titkár is.

— **Kétezerkét száz tenyészkant osztanak ki ebben az évben.** Tíz év óta folyik az állami mangalica tenyészkant csereakció, amely a tenyésztés szempontjából fontos vérfelújítást szolgálja. Evről-évre növekvő mértékben eddig közel 10.000 darab mangalica tenyészkant vásároltak erre a célra. Az idei évben a földművelésügyi miniszter 2200 darab mangalicatenyészkant kiosztását határozta el és rendelte el. A 2200 sertést 43 vármegyében osztják ki.

— **Az OTI ötven gyakornoki állásra hirdetett pályázatot.** Az OTI fogalmazási, műszaki és biztosításmatematikai tisztviselőinek egyesített létszámában 50 fogalmazógyakornoki állásra hirdetett pályázatot. Csak főiskolai végzettségűek pályázhatnak 15 napon belül az OTI-nál.

— **A nyersbőrökkel üzőt zugforgalom megakadályozása.** A nyersbőrök központ a nyersbőrforgalom újabb szabályozásával egyidejűleg már az elmúlt év őszén 15 ellenőrzési körzetre osztotta az ország területét és ugyanennyi ellenőrt bízott meg a zugforgalom megakadályozásának, a minőségi követelményeknek és az árak betartásának ellenőrzésével. A szigorú ellenőrzési rendszer eredményeként sikerült majdnem teljesen kiirtani a nyersbőrökkel üzőt „fekete” forgalmat.

— **„Neohorm” börtápláló és ránc-talanító hormonos arckenőcs kapható.** M. Deák drogériában Sepsiszentgyörgyön. (K. 782)

— **Gabonátárházat kap Csíkszereda.** A földművelésügyi minisztérium tervbevette, hogy 400 ezer pengő költséggel nagyobb gabonátárházat épít Csíkszeredán az állomás mellett. A tárház helyén már megkezdődtek a talajvizsgálati kutatások.

— **Fakereskedői iparigazolvány nem jogosít fűrészüzem tartására.** Az iparügyi minisztérium határozata szerint a fakereskedők külön fűrészüzemre szóló iparigazolvány nélkül fűrészüzemet fenntartani, vagyis nyersfát, rönkfát, fűrészárut (deszkává) feldolgozni nem jogosít. A fakereskedő csupán az általa eladott árut a vevő igényeinek megfelelő darabolást végezheti.

— **Marhalevelet hamisítottak.** Gerebenes András és Brok Józsefné szül. Hatházy Elvira kovásznai lakosok 1941. októberében egy, a Zágán község által kibocsátott marhalevelet hamisítottak és egy harmadik személy nevét vezették rá. A törvényszék Gerebenes Andrást 8 napi fogházbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre, valamint politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. Brok Józsefnét 8 napi fogházbüntetésre ítélte, de az ítéletet három évre felfüggesztette.

VIDÁM SAROK

— **Hallottam, hogy téged, Jóska háromszor pofonított.**

— **Igaz.**

— **Hát ezt nem értem, hiszen neked mindig járt a szád, hogy nyomorékká vered azt, aki téged egyszer pofonút.**

— **Na jó, jó, de engem Jóska nem egyszer ütött pofon...**

Udvarhely hiven őrzi az ősi székely népművészetet

Németországnak is dolgoznak a székely faragók, a fazekasok szeretnek eltérni a régi mintáktól, felkarolják a varrotasokat, de nincs elég pamut

Összeállítják a népszokások térképét

Székelyudvarhely, ápr. 23. A székely anyaváros ritka kincssel dicsekedhetik: néprajzi muzeummal. Amíg a Székely Nemzeti Muzeum főleg a székely őstörténelem és újabb történelem emlékeit gyűjtötte össze, a székelyudvarhelyi református kollégium muzeuma a néprajzi értékek összegyűjtésére rendezkedett be.

De nem is különös, hogy éppen Székelyudvarhelyen fektetnek főszólyt a népi értékek összegyűjtésére, hiszen amíg Háromszék népi viseletéből és szokásaiból kivetkőzött, Csik mellett Udvarhely még mindig a népi értékek hű őrizője. Nehéz volna megmondani, mi annak az oka, hogy Udvarhely annyira megőrizte népi izét és zamatát? A falusi emberek nagyrésze ma is hordja ősi viseletét, a „harisnyát”, csak talán a nők vetkőztek ki szötteseikből jobban. Máréfalva, Fenyéd szebbnél-szebb, művészibbnél-művészibb székelykaput tár a gépkocsin áthaladó utas elé. Itt még mindig eleven élő varlóság a székely viselet.

Zsidó ügynökök, mint székely néprajzi gyűjtők

Haáz Rudolf tanárral, a kollégium muzeumának lelkes gyűjtőjével beszélgetünk.

Végigjártuk a muzeumot s élvezettel nézegetjük Haáz Rudolf rajzait, améyek a kollégium multjának egy-egy derűs mozzanatát vetítik elénk. Mezőgazdasági szerzőszámok, fatönből készült ősi szittya szekér kerekai állnak előttünk. A patakfalvai Ferenczi-kuriából mentették meg ezt az értékes anyagot. Székely szoba, konyha, járomfák, guzsalyok, tányérok a muzeum értékei. Minden egyes darab nagy érték, hiszen a székely népi multat őrzi a jövő számára.

— A kollégium muzeumát a diákok muzeumának lehetne nevezni, — mondja Haáz Rudolf. — A semmiből alakult, szekérderekben az udvarhelyi diákok hordták be a kollégiumba.

Elbeszéli, hogy a háboru alatt rengeteg kár érte a muzeumot. Sok varrotas és szöttek eltűnt. A román uralom alatt megszűnt a gyűjtés, hiszen a hatóságok irredezantizmust láttak a székely népi kincsek összegyűjtésében. Félték a székely nép ősi multjától.

— A felszabadulás után zsidó ügynökök járták be a falvakat és minden fellelhető értékes anyagot összeszedtek. Most szerencsénkre a vármegye és a város is segítségünkre áll, amennyiben támogatja a muzeumot.

Ahogy elbeszéli, igen nagy kárt jelent, hogy a helyiség igen kicsi. Megfelelő épületre van tehát szükség, hogy az anyag gyűjtése tovább folytathatódjék. A tanítónőképző ifjúságát is bevonták a

gyűjtésbe. Szó van róla, hogy felépítik a Székely Népművészetek Házát, ez talán megoldja a muzeum elhelyezését. Bár egyelőre az is kérdés, hogy a kollégium lemond-e az összegyűjtött anyagról?

A mai idők és a népi művészet

Elpanaszolja Haáz Rezső tanár, hogy a mai idők sokat ártottak a népi művészetnek. Azért van nagyrészen szükség a muzeumba, hogy az itt összegyűjtött eredeti, ősi mintákat a néppel újra megismertessék.

A székelység megértette, hogy a népi munkák gyártása kenyékeresetet is jelent számára. Azért indultak meg a faragó tanfolyamok. Telekfalván 86 ember foglalkozik faragással, ezzel a régi székely mesterséggel. Németországba is jelentékeny értékű faragott tárgyakat szállítanak.

— Vigyázni kell a faragásoknál — mondja —, hogy a nép ne vegyen át lopott és erőszakolt mintákat, hiszen ez a népművészet ha-

lálát jelenti. Maradjon meg az egyszerű székely faragászat az ősi mivoltában.

Az agyagipar ugyancsak fejlett Udvarhelyszéken. Igaz, hogy a fazekasok is szeretnek eltérni a régi mintáktól. Különösen Korondon rengetegen foglalkoznak ezzel a szép iparral. Csak az a hiba, hogy itt is egyesek új mintákat keresnek, így a fazekas mesterség sokat romlott.

Rátér arra, hogy igen nagy gondot okoz az anyagok, különösen a festék beszerzése.

Megindult a varrotasok felkarolására is a mozgalom. Itt is megmutatkoznak az előbb említett hibák. Sajnos, divatbajlottak a különféle otromba diszek és felírások.

A csiki tanítók megírják falvaik történetét

Csikszenttamás, április 23. A csikjenőfalvi körzet újabb tanítói értekezletet tartott Csikszenttamáson Miklós Gergely kir. tanfelügyelő elnökletével, aki a keresztény nemzeti nevelést és a magyar öntudat fejlesztését tűzte ki legfontosabb feladatul. Felszólalásában Bálint Vilmos szenttamási plébános többek között azt kívánta, hogy az anyaországi tanítók ismerjék meg a „székely nyelvet”. Kozma János körzeti fel-

ügyelő, mint előadó, Földes Zoltán dr. igazgatótanító mint jegyző szerepeltek az értekezleten. A szervezési munkában Bara Ignác tanító és Dobay Albert igazgató, valamint a szenttamási tanítótestület vettek részt. A csiki tanítók elhatározták, hogy megírják falvaik történetét. A rendkívül értékes és nagy terjedelmű anyagot Miklós Gergely tanfelügyelő rendezi össze.

A megállapítottnál magasabb áron adtak zab- és árpavetőmagot Szászrégenben

Szászrégen, ápr. 23. A Székely Nép tudósítójától: Néhány nappal ezelőtt, Szászrégenbe 7-8 vasúti kocsis vetőárpa és vetőzab érkezett, amelyet megállapított áron osztottak szét.

A héten a gabonaneműeket, a törvényesabta árnál magasabb árért utalták ki. Árpát például, a hatóság-sabta métermázsánkénti 27.70 pengő ár helyett, — ahogy napokkal ezelőtt adták — negyven pengős árral utalták ki. Negyven pengős métermázsánkénti összegért vett Tancs község vezetősége tiz, Teke község vezetősége husz, gróf Telekyné Tancsról öt métermázsas vetőárpat.

Lesétáltunk a Futura-raktárba, ahol utalvány ellenében kiosztják a gabonaneműeket. Nagy tömeg várakozott a kiosztásra. Minden jelentkező kezében, a város közfélezmezési osztályának hivatalos bélyegzőjével és egy ottani tisztviselő, illetve tisztviselőnő aláírásával ellátott elismervényt láttunk. A folyó hó 20-iki dátummal kiállított elismervény szerint, az igénylők a városi pénztárba befizetett 40 pengőért egy métermázsas kiutalt árpat, míg 27.70 pengő ellenében, egy métermázsas kiutalt zabot vehetnek át a Böck-féle Futura-raktárból.

Az alábbi elismervényeket láttuk: Wellmann Adolf és Wellmann Sámuelné Kut-utca 9. szám alatti lakosok egy mázsa árpáért és fél mázsa zabért 53.85 pengőt fizettek a városi pénztárba. Ugyanennyi mennyiséget utaltak ki, ugyanilyen árral Sós Károly Horthy Miklós-tér 43. szám alatt lakó gyógyszerésznek is Simonovits Istvánné Kessel-utca 40. szám alatti lakos kiutalása negy-

A pamuthiány a mozgalom kifejlődését hátráltatja.

Az udvarhelyi kapufaragás ugyancsak igen sok székely embert foglalkoztat. Legjobb kapufaragónk Dávid Mózes fenyédi gazda, akinek még a nagyapja is kapufaragó volt. Családjában hagyományos ez a szép mesterség.

Nem utolsó helyen áll a butorkészítés. A Sütő- és Balázs nemzetségek a legismertebb butorkészítők. Vargyas környékén különösen elterjedt ez a mesterség.

A muzeumból Tóth Béla dr.-hoz megyek át, aki ugyancsak nagy kedvvel gyűjtögeti a népi dolgokat. Különösen a népi hagyományokra, szokásokra fekteti a főszólyt.

— Diákjaim — mondja —, vakációkon rengeteg anyagot hordanak össze. Siménfalva, Patakfalva, Székelysombor, Árvátfalva, Hodgya, Bögöz és más községek karácsonyi, husvéti, lakodalmi, temetési népszokásairól már jelentékeny anyagot gyűjtöttek a lelkes diákok. Az a tervem, hogy összeállítsam a népszokások térképét. Egyes vidékek szokásai ugyanis egyeznek és igen érdekes lenne, ha sikerülne a különböző vidékek között népi szokásait összegyűjteni.

Székelyudvarhelyen tehát igen nagy munka folyik jelenleg is a népi értékek összeszedésére és feldolgozására. A nép maga is látja, hogy ezeket a szokásokat nem szabad elfelejteni, meg kell őrizni, mert ebben van a székelység ereje.

Holló Ernő

ven pengő ellenében, egy mázsa árpára vonatkozik. Özevgy Urbán Rezsőné, Oldal-utca 3. szám alatti lakos fél mázsa árpát kapott — husz pengőért. Cseh András Bethlen-utca 47. szám alatti lakosnak fél mázsa árpát és fél zabot utaltak ki 33.85 pengőért. Kosch Ervin Horthy-tér 25. szám alatti lakos 67.70 pengőért kapott egy mázsa árpát és egy mázsa zabot.

Bizonyításképpen több példát tudnánk felhozni, ami mind azt igazolná, hogy nem tudni kinek a rendelkezése folytán utalta ki a város, illetve a Futura 40 pengős megállapított áron felüli összegért az árpa métermázsáját és 27.70-ért a zabot?

Az is különös, hogy az igénybevett vetőzabot, amit 27.70 pengőért adott a Futura, most ugyanó ugyanennek a zabnak métermázsáját 21.97 pengőért, tehát 5.73 pengővel olcsóbban vásárolja vissza. Példa erre a Foreszta magyar-olasz faipari vállalat, amelytől másfél kocsi rakomány zabot vásároltak az említett módon vissza.

A korpa elosztása az egész ország területén a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének van bízósítva. A korpának, — ami csak Marostorda megyében ötvenöt vagon telt ki — elosztását eddig ismeretlen okokból, huzták-halasztották. Az ügy sürgőségére való tekintettel, Mikó dr. főispán, a székely megyék közfélezési kormánybiztos erélyesen közfélezpett és csak így sikerült a korpa szétosztását — a mezőgazdák szövetkezetének mellőzésével — keresztülvinni. Végre sor került a korpa szétosztására, ami által a sertéseket és az állatállományt sikerült feljavítani.

Ilyen és ehhez hasonló nagyhorderejű nemzetgazdasági érdekeket szolgáló ügyeket nem szabad huzni-halasztani, hanem gyors intézkedést kell foganatosítani. Ezt az elvet bizonyította be, cselekedete által a főispán.

SZÉCHENYI FILMSZÍNHÁZ ÁPRILIS 24, 25, 26, 27-én

Előadások az új **ZEISS-IKON** géppel

A művész magyar filmgyártás legnagyobb teljesítménye, mely európai viszonylatban is az ideál filmek egyik legkitűnőbb alkotása:

„ÉLETRE ÍTÉLTEK”

Főszerepekben: Jávör Pál, Petrovics Szvetlana, Hildvégy Valéria, Zádor Gyöngyi, Somlay Arlur

UFA Híradó

GÁBOR ÁRON

REGÉNY

Írta: FOLDI ISTVÁN

(104)

A csiki zászlóalj újabb oldalvélbe állítja, mint a tavaszi hermányi csatánál tették s amíg azok tömeglövessel, majd elszánt és kétségbeesett szuronyrohammal ugrasztják szét a kozákokat, az öt ágyúval Eresztvényre húzódnak vissza s ott a dombokon elhelyezkedve, egyik sortűz a másik után megy az orosz gyalogság felé, majd Gábor Áron egy félüteggel a kozákok elé lovagolva, alig ötven méterről kartáccsal lövi őket addig, amíg riadtan visszafordulnak.

A harc, amelyből ezen a napon izelítőt kaptak, semmi kétséget se hagyott afelől, hogy ütött a nagy leszámlálás órája. Az orosz sereg végeláthatatlan sorokban lepi el az alsó háromszéki mezőket, kozákllovak tapodják le a sárguló vetéseket és hátul az oroszok mögött büszkén jön a tavasszal megvert császári sereg is. Heyte őrnagy parancsnoksága alatt, hogy bosszút álljon Háromszéken.

— Az ellenség tízszer erősebb, mint mi, itt a vitézség nem segít már őrnagy uram, — mondja szomorúan Gál Sándor az eresztvényi dombon tartott haditanácson.

— A nyomásra csak csellel felelhetünk. Nincs más mód, visszavonulunk Várárhely felé, kigyelmed pedig most azonnal Tusnádra indul és kiadva azon rendelkezésemet, hogy a szoros olyan kell legyen a székség történelmében, mint a spártaiakra nézve Thermopile volt, onnan át megy a Nyerges-tetőn és Kászonszéken összpontosítja a tüzéség zömét.

— S Várárhelyet feladjuk? — kérdezte szomorúan Gábor Áron, de szinte megbánta, hogy most az egyszer beleavatkozni próbált a vezér számításába s feleletet sem várva, gyorsan elvágtatott.

25.

Tusnádon sok az okos ember és újabb haragragyulva indul onnan tovább.

— Az ellenség a nyakunkon s az urak bírálgatással lopják az időt, — zsörtölődik egész uton, amíg Kászonba érnek.

— Várárhelyet elfoglalták, — mondják a visszavonuló szekeresek és felbojdul Kászonszék is, hogy állatjait, életét az erdőbe mentse.

— Hazudtok! Hazudtok, mert gyáván megfutamítottak, — rivall rá a szekeresekre. — Várárhely nem kerülhet az ellenség kezébe. Várárhely a székség nemzet fellegvára, a nemzet műhelye... Vissza, vissza, mert, azonnal kettéhasítom, aki gáva, — rohan a katonák közé és elmentmondást nem tűrő akarattal rendezi a bomlásnak indult csapatokat, vasfegyvellem helyükre parancsolja a viszálykodó tiszteket s parancsot se várva indul az ujonc sereggel, harminc ágyúval le a Kászon-völgyén Várárhely felé.

— Csak a műhelyt ne bántották volna még, csak a jegyzéseimet ne találták volna meg, amiket Bécsben csináltam s amikből annyit tanultam, — öli a nyugtalanság egész uton s ő maga megy az előőrs csapat élén, hogy mielőbb tudjon és lásson mindent.

Ellenségnek se hire, se hamva sehol. Már a Perkőn állanak, onnan nézi távcsővével a felsőháromszéki síkságot, de csak messze-messze Brassó felé lát egy nagy porfelhőt,

amelyből néha lemarad a kozáksereg utóvédje.

— Hozzátok a lovamat, — rendelkezik és két huszárral a városba rohan.

Csendes, néptelen és kihalt utcákat talál. A barátok templomának tárva-nyitva vannak az ajtói és ahogy bepillant, látja az ékejéitől megfosztott oltárokat.

— Tovább, tovább, üzi magát és most már seholse lassít, hanem egyenesen a Turóczi-féle házhoz nyargal.

— Szentséges Atyaisten, — hördül fel és eltakarja a szemét, hogy ne lásson.

A kapu sarkából kidobva hever az udvar közepén, az öntőház falai szétrombolva, a kemencének még a helye se látszik s a lakatos és kerekműhelyekben még senyvednek a meggyújtott, lepörkölődött csupasz bórának.

Nem tudja hova rohanjon, mit keressen. Végigszalad a lakáson, keresi a füzetait, a rajzait, de csak mocskot, szemetet talál és minde-

nütt orrfacsaróan terjeng a folytatott füst, az enyészett szomorú illata.

Nagy Sándor, amikor bevonulnak a csapatokkal, ott találja az egyik küszöbön ülve és nem is mer szólalni hozzá, nem is közeledik feléje, mert érzi, hogy ezzel a rombolással egy egész nép boldogság felé indult jövőjét zúzták össze.

A város lassan népesedni kezd. Pincéből, kutakból és a törjai erdőkből szálángóznak haza a menekültek. Legtöbbjük gyermek és asszony, de valamennyien bizakodók s bár a lakásokat feldúlva, kifosztva találják, nem busulnak, hanem előszedik, kiassák az eldugdosott élelmeket és azonnal hozzákezdnek a sütés-főzéshez, hogy a katonákat megraktálják.

A katonák azonban nincsenek nótás hangulatban. Amióta meglátták a földig rombolt ágyúgyárat s a küszöbön elgondolkozva, szomorúan ülő Gábor Áront, alig lehet szólásra bírni őket s a szíves meghívásokra csak kényszeredett mosoly a válasz.

Később a civilek is megtudják, hogy itt van Áron mester és a tekintélyesebb családok asszonyait hamar összefutja a legelkeesebb hazafi: Hankó Dániel polgármester felesége s estefelé jelentkezik a szét-dult ház udvarán.

(Folytatjuk.)

Rádió

PÉNTEK, április 24.

Budapest I.: 6.40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 10: Hírek. 10.15: Szórakoztató zene. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.20: Vitéz Galánthay Jenő dr. hegedű. 11.40: Ruszin hallgatóinknak. „Bakács” Tamás, a parasztból lett egyházfedelem. Felolvasás. 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10: Szórakoztató

zene. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, vállalkozásjelentés. 13.30: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 14: Székesfővárosi Tülszolgálat. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorjelentés. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20: Sthymmel Miklós jazz-együttese játszik. 16.15: Diáklőra: Szülőnevelés. Felolvasás. 16.45: Időjelzés, hírek. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15: Magyar

A PRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 10 fillér — Allatkeresőknek egy szó 6 fillér — Az első és kiemelt szavak kétszer számítandók — Minden apróhirdetés ára azonnal fizetendő — Tülszolgálat nem adunk — Jelzés és cím a kiadóban hirdetésnél helyben 30, vidéken 60 fillér felár számítandó — Kiadóhivatal: Gróf Teleki Pál-tér 4. szám

BALVANYOS-„TRANSSYLVANIA” FÜRDŐN BÉRBEADÓ SZÁLLODA 24 ágygal, VENDEGLŐ, HIDEG- és MELEGFÜRDŐ teljes felszereléssel és fél hold veteményes kerttel. Írásbeli ajánlatok „Transsylvania” Bank Rt., KOLOZSVÁR címére küldendők. (S. 179)

KENYÉR-, illetve lisztelszámolási lap, négyoldalas Kepe-iv, Házbér-szerződés és Hitelezési kötelezvény kapható a Jókai-nyomdában. (S. 166)

ELADÓ belsőség. Csikesekefalvi néhai Bodó László-féle belsőség szabad kézből az örökösöktől eladó. Értekezni lehet csikszentmártoni telekkönyvvezetősnél Bodó Lászlónál. (1806)

EKÉK hatos, hebes, nyolcasok, lókák, kézikapák kerékekkel, érkeztek Vajda András Műszaki Vállalatához. Telefonmegrendelésre utánvétellel is szállítunk. (H. 436)

ÁTHELYEZTEM épület- és butor-asztalos műhelyemet Sepsiszentgyörgyre a Károli Gáspár-utcából a Zsigmond király-utca 9. szám alá. Asztalosmunkákat a legjobb, legmegbízhatóbb kivitelben készítek. Mindenféle fűrészt anyagot asztalosok részére raktáron tartok. Szíves pártfogást kér Dálnoki József asztalosmester. (1815)

VILLANYSZERELÉSEKET, csergő-szereléseket, csilláralakításokat, javításokat jutányosan vállal: Vajda András Műszaki Vállalata. (H. 435)

MEGVÉTELRE keresek 1 darab jókarban levő üzemképes traktort három ekével. Korondi Lajos, Kovászna. (H. 432)

SEPSISZENTGYÖRGYÖN közelfekvő falusi gazdasági háztartáshoz szakácsnőt és szolgálatot keresek május elsejére. Cím: Vajda András Műszaki Vállalatánál, Sepsiszentgyörgy. (H. 431)

ELADÓ egy jókarban levő kicsi lószékér és egy kocsi. Cím: Özv. Tompa Péterné, Maksa. (1809)

LÉGOLTALMI felszereléseket, gázbiztos ajtókat, óvóhelyberendezéseket előírások kivitelben szállít Vajda András Műszaki Vállalata. (H. 434)

ELSŐOSZTÁLYU mogyorófa-szén kapható Bartos Andrásnál, Dálnok. (1813)

ELADÓ Kézdivásárhelyen a deszkapiacón 250 négyszögöl területű háztelek. Értekezni: Kézdivásárhely, Szén-utca 58. udvartér. (1814)

KERT, apró vetemény és burgonya-termelésére alkalmas, kiadó. Zsigmond király-utca 19. szám. (1812)

nóták. 17.55: Tömörkény Istvánról. Előadás. 18.20: Német hallgatóinknak. Für unsere deutschen Hörer. 18.40: Operett-részletek. 19: Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20: Táncczene. 19.35: Beethoven-est. A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. 20.35: Sportközlemények. 21.40: Hírek. 22.10: Sovinszky László szalonzenekara játszik, Giuseppe Moretti énekel, Ternesvári Rácz József cigányzenekara muzsikál. 23: Idegen-nyelvű hírek. 23.25: Mesevilág a zenében. 24: Hírek. 0.15: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Sepsimagyaros község előjárósága

1923—1942. sz.

HIRDETMÉNY

Sepsimagyaros község 1942. április 30.-án d. e. 9 órakor a község-házánál tartandó szóbeli nyilvános árverésen eladja a község tulajdonát képező „Bandi” nevű kiselejtezett tenyész-kant.

Kikiáltási ár 80 P.

Bánatpénz 10 százalékos.

A részletes árverési feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők. Sepsimagyaros, 1942. április 18.

Olvaszhatatlan aláírások

körjegyző.

községi bíró.

(K. 835)

270—1942. K.

FAELADÁSI HIRDETMÉNY

Sepsibükszád község eladja a község-házánál 1942. év május hó 11-én d. e. 9 órakor kezdődő árverésen Nagymező nevű erdejének 1941—1942. évi vágterületén lévő faállományát.

Az eladás tárgyát képező faállomány: 420 köbméter jegenyefenyő, 224 köbméter bükkfa és 487 köbméter nyír- és nyárfa.

Kikiáltási ár 8220 pengő, bánatpénz a kikiáltási árnak 10 százaléka. Kihasz-nálási időtartama 1942. év december 31.

Az árverési és szerződési feltételek az előjáróságnál, továbbá a sepsiszentgyörgyi M. Kir. Erdőfelügyeletéknél megtekinthetők, ugyancsak a részletes becslési munkát is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiirandó s az ajánlatokban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverezési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Sepsibükszád, 1942. április 21.

Asztalos Jenő

Abrahám János

k. jegyző.

k. bíró.

(K. 834)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A m. kir. honvéd építési igazgatóság kirendeltsége a IX. hadtestnél, Kolozsvár (Árpád-u. 27. sz.), a székségudvarhelyi volt 82-es laktanya karbafelújítási munkálataival kapcsolatban: 1. Kőműves és beton; 2. Ács; 3. Bádóg és 4. Csatornázási munkákra 2719/ép. ig. kir.—1942. sz. alatt Erdély területére korlátozott nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A szabályszerűen kiállított és felszerelt, sértetlen borítékban elhelyezett, lepecsételt ajánlatot a m. kir. honvéd építési igazgatóság kirendeltsége a IX. hadtestnél Kolozsvár, Árpád-u. 27. sz. fsz. 16. sz. helyiségében 1942. évi május hó 18.-án d. e. 10 óráig személyesen vagy posta útján kell benyújtani. Az ajánlatok felbontása ugyanezen a napon fenti hivatalos helyiségben 11 órakor fog megtörténni, amikor is az ajánlattevők, vagy azok meghatalmazott képviselői jelen lehetnek.

A teljes szövegű versenytárgyalási hirdetmény és a költségvetés ajánlati feltételei a honvéd építési kirendeltségnél, valamint a székségudvarhelyi laktanya építkezésségénél a hivatalos órák alatt 10—12 óráig megtekinthetők és ikenként 40 fillér ellenében átvethetők. A tervek ugyanitt betekintés végett rendelkezésre állanak.

Tanulságok az Alföldön

Amit meg kell szivlelnie minden székely gazdának

Nagy Magyar Alföld, ápr. 23. Végeláthatatlan síkságon rohan vonatunk. A látóhatárt itt-ott egy-egy alkácserdő zavarja csak. Síkság és síkság mindenhol. Jól művelt földek követik egymást. Szempillantásról szempillantásra győződik meg az ember, hogy ebben az évben itt is sokat késett a tavasz. Az utóbbi két hétben azonban teljes erővel, nagyszerűen dolgoztak a mezőgazdák. Alig van szántatlan terület. A talaj mindenhol elő van készítve. A kukorica kivételével nagyrészt már el is vetették mindent. Látszik, hogy nagy kötelességtudással párosult szeretettel dolgoztak a gazdák. Megértették a mostani nehéz idők szavát: **egyetlen talpalatnyi helynek sem szabad sehoh az országban műveletlenül maradnia.** Az idők komolyságának megfelelő kötelezettségen túl becsületi kérdés is ez.

Ennek a helyes és időszerű felfogásnak tulajdonítható, hogy mindenki keményen, kiszámított beosztással állott a mezőgazdasági szerszámok mellé. Az eredmény látszik. Nem tudunk betelni a gyönyörűséggel, amikor a gondosan művelt földeket nézzük.

Amikor hazulról elindultunk a székely tájak nagyrészt hó födte. Későn jelentkezett a tavasz. Nehezen indul az élet. Eppen ezért fokozott munka vár a székely birtokosra. Április végéig tartunk. Egyszerre jelentkeznek a dolgok. Az összetörődő munkában rendet és fegyelmet kell tartani. Ellenkező esetben nehezen, vagy sehogysem lehet elvégezni. A Nagy Magyar Alföld céltudatosan művelt földjei bizonyítják: nincs olyan összetörődött munka, amit nem lehet rendszerbe foglalni. Erre a rendszerre kell vigyázni az elkövetkezendő hetekben minden székely gazdának. Egyetlen mezőgazda se felejtse el: az egész nemzet előtt vizsgáljuk a tavaszi munka során. Nem lehet helye semmiféle téren a sopánkodásnak. A nehézségeket ötletes megoldásokkal le kell gyűrni, ahogy az Alföldön tették.

Az alföldi gazdák az összes mezőgazdasági gépeket munkába állították. Így jutottak oda, hogy a rendelkezésre álló területek kivétel nélkül mind művelés alá kerülnek.

Megállapítottuk, hogy ebben az évben a mezőgazdasági szempontból megművelés alá kerülő területek jelentősen megszorodtak. Az eddig szórazásra, vagy dísznek használt területeket is felszántották. Falvakon és városokon egyaránt a legszigorúbban ellenőrizték: nem került-e el az eke valamilyen termelésre alkalmas földet? Mint halljuk, még a budapesti üres telkeket, parkokat és nélkülözhető játszótereket is művelés alá vették.

Hasonlóan kell eljárni a székely mezőgazdák is. A minél több és jobb termelés gyakorlati megvalósí-

Letette esküjét az új főcserkész

Budapest, ápr. 23. (MTI) Fáy István titkos tanácsos államtitkár, a Kormányzó Ur és a Kormányzóhelyettes jelenlétében letette a főcserkész fogadalmát.

tására sehoh sincs nagyobb szükség, mint a Székelyföldön.

Kétségtelen, a székely mezőgazdatisadalom, — alföldi testvéreikhez hasonlóan — ezalkalommal is kifogástalanul teljesíti kötelességét önmaga és fajtája iránt. A munka azonban csak akkor lesz teljesen eredményes és kifogástalan, ha ősi szeltemben segítenek egymáson, ha **kalálka rendszerrel**, a lehető legnagyobb erőfeszítéssel fekszenek. A természet szépsége következtében előállott késedelmet vállvetett munkával kell pótolni. Ezekben az időkben az ellentétek teljes felszámolásával kell dolgozni. (f. gy.)

A csiki tejellátás egyformán hátrányos a falura és a városra

Csikszereda, ápr. 23. A tejellátás kérdése egyre szélesebb körben foglalkoztatja Csikszereda és a vármegye illetékes körét. Jelenleg az a helyzet, hogy Csiksomlyó, Zsögöd, Mindszent, Szentlélek lakossága látja el tejjel a város közönségét. Naponta több mint 600 ember jár be a környékbeli falvakból, hogy a tejet 4—5 fillérrel drágábban adja el, mint

a községben, ahol a tej ára kisebb.

Ez a 600 ember tehát naponta egy délelőttöt tölt el a városban, hogy tejtermését értékesítse. Évente ez felbecsülhetetlen időpocsékolást jelent, ami nemzetgazdaságilag óriási kár. De súlyos kár ez azért is, hiszen ezek az emberek, akik rossz és gondozatlan utakon sárban és hóban órákat gyalognak, nagymennyi-

ségü talpat tesznek tönkre.

A városi lakosságnak sem kelles a mai helyzet. A falusiak által behozott tej ellenőrzése egészségügyi szempontból teljesen lehetetlen. Így nagymennyiségű tej kerül fogyasztásra, minden ellenőrzés nélkül. A beteg állat által adott tej pedig egyik legnagyobb terjesztője a különféle bacillusoknak.

Az a vélemény, hogy a jelenlegi helyzetet **sürgősen változtatni kell.** Ezt követeli mind a falusi, mind a városi lakosság érdeke. Nem szabad hagyni, hogy különösen ma, amikor a mezőgazdasági érdekek elsőrendű szerepet játszanak az ország érdekében, többszáz ember elpocsékolja az időt. A város lakosságának pedig érdeke, hogy egészséges tejhez jusson.

Ezért egyre sürgetőbben halljuk Csikszeredán: **a falvak alakítsanak tejszövetkezeteket**, ahol összegyűjtik és megvizsgálják a tejet s azt a városba szállítják. Csak a tejszövetkezetek biztosítják Csikszereda tejellátását. A tejszövetkezeteknek azonban nem szabad tulkapásokat elkövetniük.

A Nyárad középső és alsó szakaszán még mindig nagy területek vannak víz alatt

A vízmentes részeken szépen haladnak előre a mezei munkák — A „kiszépmozgalom” nagy sikere

Marosvásárhely, ápr. 23. Anghi Balázs, az EMGE-kirendeltség igazgatója, a Nyárad-völgyében gázdáköröket látogatott meg, hogy a vetések állását tanulmányozza. Anghi Balázs látogatásának eredményéről a következőket mondotta:

A Nyárad középső és alsó szakaszán súlyos károkat okozott a tavaszi áradás és ebből kifolyólag még ma is nagy területek állnak víz alatt. Ez az állapot pillanatnyilag késlelteti a tavaszi vetéseket, de a vízmentes részeken a szántás-vetés munkálatai már igen szép előrehaladást mutatnak. Sajnos, nagy hiány észlelhető takarmány-abrakban, aminek legfőbb oka, hogy a város tejellátása céljából a gazdák túlságosan

igénybevették a készleteiket. Hogy ezt a takarmányhiányt pillanatnyilag csökkentse, egyes helyeken nemcsak a juhokat, de még a lovakat is a legelőre hajtják ki a gazdák, ami — különösen a vízmentes területeken — a juhállományra nézve komoly veszélyt jelent.

Anghi Balázs őszinte elismeréssel szólott a gazdákörök működéséről és örömeinek adott kifejezést, hogy a nagy áldozatokkal megrendezett gazdalanfolyamok gyakorlati eredménye már is mutatkozik. A „kiszépmozgalom” is nagy visszhangra talált a gazdák körében, amennyiben olyan hatalmas tömegű igénylés érkezett, hogy azoknak csak bizonyos százalékát tudják kielégíteni.

A juhok legeltetésével kapcsolatban felhívja a gazdák figyelmét az EMGE által kedvezményezett DISTOL-t lehetőleg szerezzék be, hogy a juhokat fenyegető betegségek ellen megfelelőleg védekezhessenek.

Anghi Balázs végül megemlítette, hogy a marostordamegyei gyümölcstermelők érthetetlen közönnyel viseltetnek a sokszor hirdetett és rendkívül olcsó gyümölcsfa-mozgalommal szemben. Amíg a három székely vármegye anyagi tehetségén jóval felül vette igénybe ezt a felbecsülhetetlen beszerzési kedvezményt, addig Marostorda megye gazdái csaknem teljes érdektelenséget mutatnak az olcsó gyümölcsfabeszerzés iránt.

A székely miért volt mostoha gyermeke az egykori kormányoknak

Amikor elhanyagolták a Székelyföldet a nemzetiségiek kedvéért és a zsidók irányították a világpolitikát,

Kézdivásárhely, ápr. 22. A kézdivásárhelyi népművelési bizottság újabb ismeretterjesztő estet rendezett. Ezúttal Kiskos Antal, a „Gábor Áron” sportegylet ügyv. alelnöke és Fülöp Kálmán főgimnáziumi tanár, a népművelési bizottság gondnoka tartottak értékes előadást.

Kiskos, Antal előadása „Magyarország az olimpiászokon” cím alatt a sportot világitotta meg, mint a nemzetvédelem egyik nagyfontosságú erősségét. Beszért az eddig megtartott 11 olimpiászról. Külön kiemelte a magyarok részvételét és azt, hogy Magyarország hány bajnokságot szerzett. Magyar büszkeséggel szólt a berlini olimpiáson elért nagy sikerről 1936 évben, amikor Magyarország a harmadik helyre került, megelőzve a többi nagyalamokat.

Fülöp Kálmán tanár az első világ-

háborúról és annak politikai előzményeiről beszért. Kárhoztatta a szabadelvűséget, amely a kiegyezés után Magyarországon uralkodott. Nem volt erős középosztályunk, a kereskedelmi és közgazdasági pályákat előzőnították a galíciai zsidók, akik a börzén keresztül a világpolitikát is intézték. A Székelyföld és a magyar Alföld szintizta magyar területei a függetlenségi Kossuth-politika-hoz huztak és ezért nem részesültek a mindenkor kormányok támogatásában. A beruházások közben elhanyagolták a székely részeket s a beruházási kölcsönökből a nemzetiségi vidékek részesültek és a székelységnek idegenbe kellett kívándorolni. Egyrészt a nemzetközi zsidóság, másrészt a szeparatív irányú nemzetiségek (román, szerb, tót) törekvései miatt következett be Trianon. Ebből a mélyvételes szolgaság-

ból, amibe sülyesztettek, mégis elindultunk a feltámadás felé és kezd előtűnk kialakulni — fejezte be az előadó — egy szebb jövő, amelyet, hogy megérdemeljünk, minden tekintetben magyar érzéssel kell megállnunk azt a helyet, ahová a hivatás rendelt.

Mindkét előadás a közönség nagy tetszésével találkozott és hosszasan megtapsolták.

Fülöp Kálmán gondnok bejelentette, hogy a jövő hét keddjén, április 28-án fogják megrendezni a harmadik estét és emiatt a szokásos népművelési est elmarad. Valószínűleg már több ilyen est nem is lesz a nyári szünet miatt, majd csak az ősszel kezdik meg újra nagyobb lendülettel.

A magunk részéről sok szeretettel köszöntjük a kézdivásárhelyi népművelési bizottságot, különösen annak nagytevékenységű gondnokát, az évadzárás alkalmával becsülésre méltó, magyaros munkájukért legyen jutalom az a jóleső öntudat, hogy szívvel-lélekkel résztvettek az új magyar, minden pillérében nemzeti magyar társadalmi rend kiépítésében.

Olvasd és terjeszd a „SZÉKELY NÉP”-et!

Az olvasó írja...

A régi időkben a királybíró ítélkezett a büntetés felett; a deresre, illetve a büntető padra kellett feküdni az elítélteknek, a vármegyei hajduval megpálcáztatták a bűnöst; még Mátyás királyra is három pálcátütést olvastatott a kolozsvári bíró a hajdujával.

A kollégiumokban is a senior (felügyelő) az alsóbb osztályoknak az iskolakörrel nádpálcával olvastatott a hibázók alsó felére; mert ilyen volt a javítóeszköz.

Ma már nem szabad pálcát használni nevelési eszközként. Ma szeretettel kell nevelni; igaz, hogy a túlságos szeretet is megbosszulja magát.

Még sohasem hallottam, hogy az elkényeztetett gyermek elismerőleg szólott volna szülőiről; de azt igen, hogy akit kellő szeretettel párosult szigorral neveltek föl: hálásan emlékezett meg a szülőiről, nevelőiről.

„Be jól tették, hogy nem engedtek gyermekkoromban hosszú kötélre.”

Ma a pálcá nem büntetés, hanem jutalmazási eszköz. Az arra érdemes királyi pálcát, püspöki pásztorbotot, dalárdakarnagyi pálcát kapnak.

A „Székely Nép” április 4-iki számában arról panaszkodik az erdélyi dalárdák elnöksége, hogy a bécsi döntés után kevesbűlnék a dalárdák, s nincs meg az a lelkesedés, ami azelőtt volt.

Minden egyesület összehozása nagy fáradtságba és ügyességbe kerül; még nagyobb a főtartása és összetartása. Igazán próbára teszi a vezetők erejét, ügyességét, jellemét, egészségét s a családja is nagyon érzi a távollétét. Miért? Azért az önfeláldozó munkáért, amit dijtalanul végez igen sok dalkarnagy.

Igaz, hogy van olyan dalkarnagy is, aki három dalkarnagyi pálcát kapott ugyanazon a dalárdaversenyen jutalmul, pedig egy is bőven elég az úttörzésre. Nagylelkű volt a „zsüri”, az ezüst serleget és más jutalmakat másoknak juttatta. Nem mondom, hogy nem érdemelték meg; de ugyanazon a hangversenyen három karnagyi pálcát adni jutalmul egy dalkarnagynak, a jóból is sok.

A hárompálcás dalkarvezető azóta nagyobb szorgalommal vezeti a férfi-, női- és vegyes dalkört; lehet, hogy fél a három pálcával való utálgatástól, míg a serlegesek némelyike megszűnt, vagy csak a látszattól működik.

Ajánlatos a dalköröket lelkesíteni és nem lehangolni, mert a hárompálcás dalkör tagjai is a három pálcát nem jutalomnak tekintik. A jutalmazásnál az óvatosságot tekintés is fontos kellék, mert az által lehet építeni és romlani is.

Ajánlatos, hogy a dalkarnagyok rendes dalkarnagyi fizetést kapjanak. Az énekkarok tanítása nemcsak kiváratos, hanem társadalmi és állami érdek. „Az egy községben együttlakó különböző nemzetiségű és felekezeti polgárok gyermekei legjobban reászoknak az Isten, haza és felebaráti szeretet vonzalmára a közös éneklés, olvasás és ima által. A közös éneklésből kerül ki a testvériség békéje, a különböző osztályok barátságos érzülete és a nemzeti nagy család egyetértése és békéje is”, — írja Felméri Lajos a nevelésről írt könyvében.

Az élet minden viszonyai között az ének örömben és bánatban a legjobb hatással van az emberi lélekre. A magyar nép dalos nép. Daloljatok magyarok! mert a közmondás is azt mondja: „Ahol dal zeng, telepedj meg; gonosz emberek nem énekelnek.”

Kozma Miklós
nyug. tanító.

Olvasd és terjeszd a „SZÉKELY NÉP”-et!

LEGUJABB

A sajtókamara elnöksége a Kormányzóhelyettes Urnál

Budapest, április 23. (MTI) A Kormányzóhelyettes Ur csütörtökön délelőtt kihallgatáson fogadta az Országos Magyar Sajtókamara elnökségét: vitéz dr. Kolosváry-

Borcsa Mihály elnököt, Zimmer Ferencet, az újságírói főosztály elnökét és Báthory Hüttner Jánost, a kiadói főosztály elnökét kamarai alelnököt.

Keresztény kereskedők panasza

Kolozsvár, ápr. 23. (MTI) A Baross Szövetség kolozsvári fiókjához naponta érkeznek elkeseredett hangu levelek keresztény kereskedőktől, akik elpanaszolják, hogy egyes fontos élelmiszerekhez a zsidók nem hajlandók részükre árut biztosítani. Különösen sok a baj a konzerveknél. Amíg a zsi-

dó üzletek még ma is korlátlan mennyiségben juthatnak konzervekhez, addig a keresztény üzletek szerény szükségletüket sem elégíthetik ki. A Baross Szövetség kolozsvári fiókja elhatározta, hogy minden eszközzel megakadályozza a zsidó ügynökök visszaéléseit.

Az Egyesült Államokban is bevezetik az élelmiszeradagolást

Páris, április 23. (NTI) A lyoni rádió washingtoni értesülése szerint május 5-én az Egyesült Államokban bevezetik az élelmiszeradagolást.

Olasz kitüntetést kapott két német tábornagy

Berlin, ápr. 23. (NTI) Az olasz király Mussolini előterjesztésére Rader tengernagynak a német haditengerészet főparancsnokának, valamint Keitel vezértábornagynak, a

német véderő főparancsnoksága főnökének a savoyai katonai rend nagy keresztjét, a legmagasabb olasz katonai kitüntetést adományozta.

Az angol támadás meghiusításának részletei

Berlin, ápr. 23. (NTI) A német főparancsnokság részletes tájékoztatást bocsátott ki az angol csapatoknak a francia partoknál, Boulogne-tól délre megkísérelt partraszállásával kapcsolatban. A briteket, — mondja a tájékoztató — akkor vették észre, amikor azok megkísérelték a partok mentén húzódó drótkadályok átvágását. Erre az ellenség a sötét éjszakában géppisztolyokból és puskákból ésnélküli lövöldözésbe kezdett. A fegyverek torkolatüzből megállapítható volt, hogy mintegy 50 főnyi angol csapat van a parton. A német harciszállások és kísérődők legénysége másodpercek alatt készen állott a védekezésre és néhány perc alatt tüzet zúdított a britekre. A tüzelés az angolokat megfutamtotta és azok a parton készenlétben álló két gyorsnaszádra menekültek, amelyek a La Manche csatornában át Anglia partjai felé menekültek. A tengerparton menekülés közben sok fegyvert elhagytak az angolok. Másnap sok hátrahagyott puskát, aknát és más felszerelési tárgyakat találtak. Egyébként a parton található véres nyomok azt mutatják, hogy a partraszállást megkísérlő brit csapatok egyes tagjai megsebesültek. A támadás, amely mindössze nyolc percig tartott, a teljes sikertelenséggel végződött és megegyezik az angoloknak néhány héttel ezelőtt a francia partok más helyén és Norvégiában megkísérelt partraszállásával.

A Szovjet is kénytelen elismerni a német eredményeket

Berlin, április 23. (NTI) A hadijelentés kiegészítéseként közlik a Német Távirati Irodával:

A bolsevista hadvezetőség is kénytelen elismerni a német csapatok fegyveres vállalkozásainak

eredményét. Így legutóbb első ízben közölte a moszkvai rádió, hogy a fegyveres SS-kötélkeket öt kilométert előrenyomultak. Szovjet viszonylatban egész szokatlan az ilyen elismerés.

Francia cáfolat a szovjet rádió híreire

Vichy, április 23. (NTI) Hivatalos francia részről a következő cáfolatot tették közzé:

A moszkvai rádió makacsul is-

métel olyan kijelentéseket, mintha német tengerészek érkeztek volna Toulonba, továbbá francia hadihajókat engedtek át és hogy német

és francia tengerészek között verekedések lettek volna. A leghatározottabban megcáfolják ezeket a híreket, amelyek — mint annyi más híresztelés — közönséges kitalálások és cáfolatot sem érdemelnek, ha ezeket a híreket más rádióállomások nem vették volna át.

A magyar és az új francia politika azonos eivel

Vichy, ápr. 23. (MTI) Kállay miniszterelnöknek a kormánypárti nagytanácsa előtt elhangzott beszédével a francia közvélemény érdeklődéssel foglalkozik. A miniszterelnöknek az a kijelentése, hogy Magyarország szoros együttműködést fejt ki a tengerállamokkal, rokonszenves visszhangra talált. Franciaországban az új kormány is azon van, hogy beilleszkedjenek a megbékélt Európába és Vichy is az együttműködés politikájára lép.

Néhány sorban...

Kolozsvár. (MTI) A református teológia Körösi Csoma Sándor halálának 100-ik évfordulója alkalmából emlékünnepeket rendezett, amelyen Maksay Albert teológiai tanár tartott előadást Körösi Csoma Sándorról.

Szeged. (MTI) Vitéz Bonczos Miklós államtitkár Szegeden értekezleten beszélt meg a város, valamint a visszatért Délvidék törvényhatóságainak vezetőivel az árvízkarosultak megsegítésének gyors és eredményes módszereit.

Budapest. (MOT) Az új városháza dísztermében most tartotta közgyűlését az Egyesült Női Tábor. A közgyűlésen megjelent vitéz Lukács Béla és Antal István tárcanélküli miniszter és sok más előkelőség. A közgyűlés a Kormányzó és a Kormányzóhelyettes Urhoz hódoló táviratot intézett. Az elnöki tanács tagjaivá választották Kállay Miklósnét, Antal Istvánnét és többeket.

Ankara. (NTI) Beyruthban az elmúlt héten sok franciát letartóztattak. A vádirat szerint a letartóztatottak olyan politikai magatartást tanúsítottak, amely nem egyeztethető össze a Lybanonban ma uralkodó degaullista szellemmel.

Szófia. (NTI) A poglavnik főparancsnokságáról érkezett közlés szerint, Bosznia keleti részén a német és bolgár csapatok megsemmisítették a garázdálkodó kommunistákat.

Stockholm. (NTI) A Reuter-iroda londoni jelentése szerint Maisky, a Szovjet londoni nagykövete az angol főváros egyik házának falába beépített Lenin-mellszobrot leplezett le annak emlékére, hogy negyven évvel ezelőtt Lenin ebben a házban lakott.

Székely Nép

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: KORÉH FERENC
Felelős kiadó: LÁSZLÓ ZOLTÁN